

Magyar Hírmondó.

Költ *Bétsben*, Szent Iván-Havának (Júniusnak) 15-dik napján, 1792.

Hogy a' mi Udvarunk, és a' *Porta* részéről való Kommisszáriusok, második Üléseket tartották már a' múlt Hónapnak 30-dikán *Kladuschkhoz* nem mellé, *Török Horvát Ország'* azon részeinek meghatározása eránt, mellyeknek a' *Szisztovi* Békesség-Kötés szerint, által kell jönni a' *Magyar* Koronához, és hogy e' dolognak jó ki meneteléhez már akkor egész reménység völt. — Hogy *Anglia*, tökéletes Neutralitást (részre nem hajlást) fog tartani, 's tartani a' maga Alattvalóival, *Frantzia* Országra, és az *Ausztriai* Háza nézve, az ezek között folyó Had alkalmatosságával. — Hogy *Szárдинia*, el nem múlát kardot rántani *Frantzia* Ország ellen, és hogy a' *Nápolyi* Udvar is alkalmas tengeri erővel akarja segíteni ezen fel-tételében *Szárдиниát*. — Hogy a' *Prussziai* Király megindította már Jun. 6-dikán a' *Rajna* mellyéke felé, a' *Frantziák* ellen rendelt Seregeit; valamint *Lengyel* Ország szélei felé is Jun. 8-dikán 25000 fegyveres Emberét. — Hogy a' *Hessen-Casseli* Landgráf 12 ezer Katonával állott ki, a' maga birtokainak, 's a' szomszéd *Német* Tartományoknak, a' *Frantziák* ellen való oltalmazására. — Hogy az *Oroszok* mind inkább inkább igyekeznek bellyebb

O o o

nyo.

nyomúlni *Lengyel* Országba: de a' *Lengyel* Katonaság tüzeffen ellének áll. — Hogy a' *Lengyel* Ország-Gyűlés igen hathatós feleletet adott az *Orosz* Manifestumra. — Hogy *Párisban* újra *Kurutz* Világ akart támadni, melyre nézve Májusnak 28 dikától fogva, ezen Hónapnak első napjáig, éjjel nappal egyre tanátskozott a' Nemzeti Gyűlés; 's a' *Párisi* Polgár-Mestertől is mindennap tudósítást kívánt a' Város' állapotjáról. — Ezek, 's más ezekhez hasonló tárgyak, mind olyanok, a' melyekről rész szerént magános Leveleink; rész szerént más hiteles Tudósítások után, bővebben emlékeztünk volna most; hanemha annak meg gondolása: hogy *Magyarok vagyunk*, 's *Magyaroknak irunk*, *Budára* nem függesztette volna velünk fő figyelmetességünket. Hozzá kezdünk tehát, azoknak körülállásos, és reménységünk szerént kedves elő-adásához a' melyek *Ferentz* jó Királyunk' örvendetes meg-koronáztatását illetik:

A' Koronát, szokott tartó helyéből a' Kir. Palotába vitték Jun. 3-dikán, hogy felpróbálhassa előre, és ha kívántatnék, maga fejéhez alkalmaztathassa azt ő Felsége, a' a' béllésének változtatása által. Júniusnak 5-dkén, délut. 5 és 6 óra között el vitetett a' Korona a' K. Palotából a' néhai Francisk. sok' Templomába, úgy mint a' mellyben más nap meg-koronáztatandó vala ő Felsége. Az el-vitel' pompája ebből állott: A' Láda, mellybe vólt zárva a' Korona, fel-téteget egy hat lovas udvari hirtóra. Ez előtt lovaglottak: a' *Kún* és *Jász* lovas Sereg, a' *Pesti*

Pest Vármegyei Zászló - ally, más Nemesek, és Mágánasok, az Ország' Zászlós Urai (Barones Regni), és Nádor - Ispány ő Kir. Fő Hsége. Körülötte a' hintónak gyaloglottak: a' Ns Testörzök, a' *Budai* Tanáts, udvari Inasok, és 40 gyalog Katonák. Követték a' hintót: az e' végre ki - rendelt Kommisszáriusok, és még más Méltóságok is. A' *Budai* és *Pest* forma - ruhás Polgárság, sorokat formált a' Kir. Palotától fogva, a' Franciskánusok' Templomáig. Elérkezvén a' Templomhoz, le vétetett a' láda, melyben vólt a' Korona, a' hintóról; és bétetett a' kis Kápolnába; és minekutánna reá ütötték volna petsétjeiket a' ládára a' Nádor - Ispány, és a' két Korona - Örzök; magához vette a' Kápolna' kúlsát az öregebbik Korona - Örző Gróf *Keglevits József* ő Excell. ja.

A' Koronázás napján, jókor reggel felgyülekeztek a' Franciskánusok Templomába, mind azok a' kiknek bilétjek vólt. A' mind két nemen lévő főbb Uraságok, felettedrága ruhákban díszeskedtek. — A' T. Papi Rend is meg jelent a' Templomban ő Felségének el fogadása végett. — Nádor Ispány ő Királyi Fő Hertzegsége, számos Méltóságokkal együtt a' Királyi Felség szállására ment 8 óra előtt, a' honnan csak hamar, következő fényes pompával lett a' menetel a' Franciskánusok Templomába. Egy tsomó lovas Katonaság után mindjárt elől lovaglottak a' Kir. botos szolgák (*Einspannier*) és Udvari Furirok. Követték ezeket gyalog a' Házi Huszárok; az Uraságok;

és az Udvar Inaffai: 's az úgy neveztetett Udvari Nemes Iffjak. Ezek után lovaglottak: a' Jász és Kun Sereg, a' Pest Vármegyei Zászló-ally; továbbá más Nemeselek, Magánasok, Kamarás Urak, Titkos Tanácsosok, Ministerek, a' Sz. István, és M. *Therésia* Rendjeinek Vitézei, kik között vólt H. *Kóburg* is. Annakutánna: a' Magyar Herold; a' Magyar Udvari Mester fekete páltzával; a' Nádor Ispány; a' fő Lovászmester. hajadon fővel, 's kezében meztelen pallost tartva, *Ferdinánd* és *József* Fő Hertzegek, és maga a' Királyi Felség, ki is mindeneknek szemeit magára vonta. Gazdagon ki varrott gyönyörű arany matériából készült Magyar ruha vólt rajta, 's kalpag a' fejében. Mellette lovaglott a' Magyar Gárda Kapitánya, körülötte gyaloglottak mellesleg, és hátúlról, 12 Ns Testörzök, és a' *Budai* Tanács hajadon fővel. Ő Felsége után lovaglott a' Magyar fő Kamarás; és a' Kir. Ns Testörzö Sereg. Be-fejezte ezen pompás sort, gyalog, és lovas Katonáság. Harang szó alatt 's Katona sorok között vólt a' menetel.

Az Érsekek, és Püspökök, drága vetsernyés ruhákban, 's fel tett püspöki süvegekkel várták ő Felségék' érkezését a' Templomban. A' Templom' első ajtajánál, a' *Kalotsai* Érsek által fogadtatott ő Felsége; a' Templomba menő egynehány léptsök' végénél pedig a' Primás által, ki is minekutánna oda nyújtotta volna tsókolni a' kis kerefztet a' Királynak, meg áldotta ő Felségét szentelt vízzel. Ezután a' Primás, a' körülötte lévő Püspökökkel együtt, a' nagy Oltár eleibe ment,

ment, 's fel vette magára a' mise - mondó ruhát; a' Király pedig, a' Templom' bemenetelénél lévő, 's bal kéz felől fekvő kis Kápolnába tért, és ott múltatott addig, míg az ő Felségét vezető sor, a' bé vett szokás szerént rendbe szedte magát. E' meg lévén, kezdődött az' indulás, a' nagy Oltár előtt készült Trónus felé. Elöl mentek azon Méltóságok, kik a' Király előtt lovagoltak volt, a' Templomba lett jöveletekor. Követték ezeket: a' Magyar Koronához tartozott vagy tartozó Tartományoknak zászlóit vivő Grófok, és Nemesek. A' zászlók, különböző színű damasztból készültek; nevezetesen a' *Magyar Országi*, fejér színűből. — Egyik oldalokon a' Zászlóknak, szemléltettek külön külön, az említett Tartományoknak tzimereik; úgymint: *Bulgáriáé*, *Mólováé* vagy *Kumániáé*, *Szerviáé*, *Lodomé. áé*, *Gallitziáé*, *Rámáé*, *Slavóniáé*, *Horvát Országé*, *Dalmátziáé*, és *Magyar Országé*. A' másik oldalára pedig minden Zászlónak e' volt írva deákúl: *Ferentz, Magyar Ország' Királlyává koronáztatott Budán, Júniusnak hatodikán 1792.* — A' Zászló - vivők után, következett a' *Magyar Hérol*d, kinek melljét és hátát az Ország' tzimerei, fejét pedig, bokros strutz - tollakkal ékesítettett kalpag fedték. Kezében egy meg aranyozott rövid páltzát tartott, melylyen, fellyülről egy ki - faragott fenn - álló kéz - fő, és egy vár - torony szemléltetett. — Továbbá: az Ország' Zászlós Urai vitték a' Kir. Jegyeket, úgymint: a' Fő Kamarás egy jó forma nágyságú Pátriárkhai Keresztet; a'

a' Fő Alztnok (Pincernarum Regalium Magister) a' Sz. István' Kardját; a' Tárnok Mester a' kisebb Keresztet, melyet deákul *Párnak* neveznek; *Horvát Ország'* Bánja, az Arany Almát; az Ország' Birája a' Kir. Páltzát; a' Nádor-Ispány a' Magyar Koronát. Ezen említett Fő Személyek, mind aranyos párnákon vitték a' drága Jegyeket. A' Fő Lovász Mester' képét viselő Méltóság, hajdon fõvel volt, 's kezében mezítelen paltost tartott; az Udvari Mester pedig egy hosszú fekete páltzát. Ezek után mentek *Ferdinánd*, és *József* Fő Hertzegek, drága magyar ruhákban. Mindjárt utánnok, 's ő Felsége előtt, az Apostoli kettős nagy Keresztet vitte *Keglevits* Püspök. Jobb felől ment ő Felsége mellett. a' *Kalotsai* Érsek; bal felől pedig az *Egri* Püspök, kik az egész tzeremonia alatt is mindenkor mellette maradtak ő Felségének. Jobb felől ment a' Király mellett, a' Gárda-Kapitány is. Mind oldalaslag, mind hátúlról körül volt vétetve ő Felsége, a' magossabb Testörzök által. — Dob 's trombita szó alatt ment végbe ez a' rövid menetel, veres, zöld, és sejtér színű posztón, mellyel bé volt vonva a' Templom' pádimentoma. El-érvén ő Felsége a' Trónushoz, bé-ült abba. Eleibe a' K. Jegyek' vivõi, mellé a' *Kalotsai* Érsek, és *Egri* Püspök, háta megé pedig a' Fő Kamarás, az Udv. Mesterek, és a' Testörzök' Kapitánnya állottak.

(Itt, kéntelenítettünk félbe szakasztani Elő-adásunkat, hogy minél elébb közölhessek azon szivre ható Beszédét ő Felségének,

nek, mellyet tartott Jun. 3-dikán az Ország Rendjeihez ; továbbá, a' Kötés-Levélnék (Diplomának) 5 Tzikkelyeit is, és az Esküvés formáját, mellyet nagy felszóval mondott el ō Felsége, a' maga meg koronáztatása napján a' Kaputzinusok Templománál. A' mostani Felség' Diplomájának, a' boldogult Királyéval való egybe vetése, mindjárt meg mutatja, mitsoda óhajtott változásokat tett *Ferentz* Királyunk ez első és ötödik pontban)

Ō Felségének, a' Rendekhez tartott
Beszédje:

Orbatus nuper Patre optimo, venio in medium Dominorum Statuum, ut adfecto cordi, novo vulnere, per amissam hisce diebus dilectam Matrem saucio, lenimen apud eos potissimum quaererem, qui non modo Principibus suis fidem servare, sed Eosdem tenero etiam amore prosequi sciunt; Venio, ut Eidem Patri per Me, ac Dominos Status, quos Ille perinde Filiorum suorum loco habebat, perenne statuatur dilectionis Monumentum: quippe, ut quod Is in commodum totius Patriae moliebatur, cujusve per legatenus ordinatas Deputationes viam patefecit, supremam, ut primum temporis ratio admiserit, manum accipiat. Erit hoc novum, dum Legum, quarum Ille primus fundamenta jecit, sapientia, piis Ejusdem cineribus parentabitur, testandae gratitudinis genus; erit illud, et desideriiis meis, et dignitati Vestrae, et denique sano illorum, qui limites

libertatem inter, ac licentiam haud inorint, exemplo convenientissimum. Cupivissem ego equidem, ut grande hoc opus, a quo Posteritatis pendet beatitas, praesente adhuc Diaeta suscipi valuisset; sed quia me et Belli, quod Natio Gallica nuspiam per me provocata, summa injuria adversum me susceperat, et aliarum Ditionum cum aditu Regiminis Curae urgentiores, ipsius denique Romani Imperii moderna ratio aliorum avocant, nunc de celeriori tantum hujus objecti determinatione prospiciendum nobis erit. Interea litabo Ego Legi, Sacram Coronam ad morem Divorum Majorum Ritu Legali summam, ac Fide, quam ab illo statim momento, dum Ordine Successionis, Gubernacula Haereditarii hujus Regni Mei, Partiumque adnexarum in manus meas delapsa sunt, jam alioquin animo meo gessi, in facie Populi enuncianda obstringam; id quod Domini Status et Ordines, e propositionibus meis, medio Cancellarii mei Hungarico-Aulici tradendis sunt plenius intellecturi.

A' Kir. Kötés - Levél' Tzikkelyei:

Primo: Quod praeter ab antiquo deductam Haereditariam Regiam Successionem, tam Coronationem ad mentem articuli Tertii Diaetae Anni 1791. quam reliquas universas, et singulas communes istius Regni Hungariae, Partiumque eidem adnexarum Libertates, Immunitates, Privilegia, Statuta, communia Jura, Leges, et Consuetudines, a Divis quondam Hungariae Regibus, et gloriosissimae Memoriae Praedecessoribus Nostris

stris hactenus concessas, et confirmatas in-
 futurumque concedendas, et per Nos confir-
 mandas (ad quas, et quae dicti Status, et
 Ordines, Formulam quoque Juramenti ad in-
 itium Decretorum Serenissimi olim Principis
 Domini Ferdinandi Imi gloriosae reminis-
 centiae Antecessoris Nostri positam, exten-
 sam, et reductam habent) exclusa tamen,
 et semota Articuli Decreti Divi Andrae Re-
 gis secundi de Anno Millesimo ducentesimo
 Vigesimo secundo clausula incipiente; *Quod
 si vero Nos*, usque ad verba, *in perpetuum
 facultatem*; in omnibus suis Punctis Artic-
 lis, et Clausulis prout super eorundem usu,
 et intellectu (Salva tamen semper quoad ea,
 quae per Articulum octavum Millesimi Septin-
 quadrages. primi excepta sunt, ejusdem Le-
 gis dispositione) Regio, & communi Statuum
 consensu Diaetaliter conventum fuerit, firmi-
 ter, et sancte observabimus, per aliosque
 omnes, et singulos inviolabiliter observari
 faciemus. *Secundo*: Sacram Regni Coronam
 juxta veterem consuetudinem ipsorum Regni-
 colarum, Legesque Patrias per certas de eo-
 rum medio unanimiter sine discrimine Reli-
 gionis ad hoc delectas, et deputatas Perso-
 nas saeculares in hoc Regno conservabimus.
Tertio: Hactenus recuperata et exposit Deo
 adjuvante recuperanda quaevis hujus Regni,
 Partiumque ei adnexarum tenuta, et Partes
 ad mentem etiam Juramentalis Formulae
 praenotato Regno, et eidem annexis Parti-
 bus de toto reincorporabimus. *Quarto*:
 Quod in Casu, quem Deus procul avertere
 ve-

velit, defectus utriusque sexus Archi-Ducum *Austriae*, praepriis quidem a gloriosae reminiscendae Proavo Nostro *Carolo Sexto*, dein in hujus defectu a Divo olim *Josepho Primo*, his quoque deficientibus, ex lumbis Divi olim *Leopoldi Primi* Imperatorum, et Regum Hungariae descendendum juxta etiam dictamen praecitatorum Primi, et Secundi Articulorum praefatae Dietae Anni Millesimi Septingentesimi Viginti Tertii Praerogativa Regiae Electionis, Coronationisque antefactorum Statuum et Ordinum in pristinum vigorem statumque redibit, et penes hoc Regnum Hungariae, et praedictas Partes, ejusdemque antiquam consuetudinem illibate remanebit. *Quinto*: Ut supra Puncto Primo praemissum est, toties quoties ejusmodi Inauguratio Regia intra ambitum saepefati Regni Hungariae, successivis temporibus Dietaliter instauranda erit, toties Haeredes et Successores Nostri futuri Neocoronandi Haereditarii Reges praemittendam habebunt praesentis Diplomaticae Assecurationis acceptationem, deponendumque superinde Juramentum. Nos itaque praedicta universorum Statuum et Ordinum Regni Hungariae, et Partium eidem adnexarum Instantia benigne admissa pro benigna animi nostri propensione, ipsisque benigne gratificandi voluntate, praecinsertos universos Articulos, ac omnia, et singula in iisdem contenta rata, grata, et accepta habentes, eisdem Nostrum Consensum benevolum, pariter et assensum praebuimus, et illos, ac quaevis in eis conten-

ten-

tenta clementer acceptavimus, approbavimus, ratificavimus, et confirmavimus: Promittentes, et assecurantes Status et Ordines in Verbo Nostro Regio, quod praemissa omnia tam Nos ipsi observabimus, quam per alios fideles Subditos Nostros, cujuscunque status et conditionis existant, observari faciemus, uti vigore hujus Diplomatis Nostri acceptamus, approbamus, ratificamus, et confirmamus, atque promittimus; In cujus fidem, et testimonium Literas has manu propria subscripsimus, et Sigilli Nostri Regii appensione munerī fecimus. Datum in Arce Nostra Regia *Budensi*, die quinta Mensis Junii 1792, Regnorum Nostrorum primo.

A' Kir. Esküvés' formája:

Nos Franciscus Dei Gratia Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae etc. Rex Apostolicus, Archidux Austriae etc. qua praelibati Regni Hungariae, et aliorum Regnorum, ac Partium eidem adnexarum Rex, juramus per Deum vivum, per ejus Sanctissimam Genitricem, Virginem Mariam, ac omnes Sanctos; quod Ecclesias Dei, Dominos Praelatos, Barones, Magnates, Nobiles, Civitates liberas, et omnes Regnicolas in suis Immunitatibus, et Libertatibus, Juribus, Legibus, Privilegiis, ac in antiquis bonis, et approbatis Consuetudinibus conservabimus, omnibusque Justitiam faciemus: Serenissimi quondam Andreae Regis Decreta (exclusa tamen et semota Articuli 31. ejusdem Decreti Clausula incipiente: Quod si vero Nos etc. usque ad verba: In perpetuum facultatem) observabimus; Fines Regni Nostri Hungariae, et quae ad illud quocumque jure, aut titulo pertinent, non abalienabimus, nec minuemus, sed quoad poterimus, augebimus, et extendemus, omniaque illa facie-

ciemus, quaecunque pro bono publico, Honore, et incremento omnium Statuum, ac totius Regni Nostri Hungariae juste facere poterimus; Sic Nos Deus adjuvet, et omnes Sancti.

Ferentz Királyunk által tétetett Arany-Sarkantyús Vitézeknek betses neveik, így következnek:

Gróf Vandernóth Ferentz, Gróf Cziráky Antal, Gróf Nádasdy Leopold, Seeberg Filep, Ifjabb Gróf Forgács Miklós, Bárány Podmanitzky Sándor, Bedekovits Ferentz, Millos József, Bornemisza Mátyás, Cseh László, Névery Sándor, Kajdatsy Antal, Steffel József, Ifjabb Horváth Zsigmond, Szerdahelyi László, Szentiványi Médárd, Nagy Ignác, Nikolics János, Tökölyi Sándor, Szaplontzai Mihály, Strisits Filep, Justh György, Gludovics József, Himmel János, Petrovsky Zsigmond, Késmárki József, Andrásy István, Tony Zsigmond, Zich József, Fodor József, Végh Péter, Pongrácz Boldizsár, Vörös Ferentz, Rédey Lajos, Skerletz Adám, Jankovits János, Dravetzky József, Kazintzy Péter, Domokos Lőrincz, Gál Kristóf, Balogh Mihály, Hertelendy József, Gyürky István, Puky László, Lónyai Menyhárt, Fáy Abrahám, Márfy Leopold, Józsa Gábor, Edelsbacher Zsigmond.

Felkelvén az Ebéda' Koron.napján, elolvastattak azon Fő Személyeknek neveik, kik rész szerint Kir. Titkos Tanácsosi, rész szerint Kamarás Úri, és Dekretistai méltósággal tiszteltettek - meg a' Királyi Felségtől.

Titkos

Titkos Tanácsosokká lettek 14-en, úgy-
mint: Korona-örző Gróf *Keglevits József*,
Pétsi Püspök Gróf *Eszterházy László*, Váizi
Püspök B. *Splényi Ferentz*, Zágrábi Püspök
Verhovátz Maximilián, Kárlovitzi Érsek és
Metropolita *Stratimirovits István*, Fejérvár-
megyei Fő Ispány *Nádasdy Ferentz*, Posga
Vármegyei Fő Ispány Gróf *Erdödy József*,
Erdélyben fekvő Zaránd Vármegyei Fő
Ispány Gróf *Eszterházy János*, Gr. *Styrum*,
Gróf *Ráday Gedeon*, B. *Schülson*, Gr. *Csúky*
István, Ugotsa Vármegyei Fő Ispány Gróf
Teleky József, Selmetz-Bányai Kamara-Gróf
Mitrovszky Károly.

Kamarás Urakká lettek 29-en. tudni-
illik: Gróf *Amade Antal*, Gróf *Andrássy*
Károly, Gróf *Barkótzai Ferentz*, a' Konsi-
liumnál Referendárius; Gr. *Barkótzai János*,
Gr. *Piatsevits Károly*, Gr. *Battyáni Kajetán*,
Gr. *Berényi György*, Gr. *Bethlen Ferentz*,
Gr. *Bethlen György*, Gr. *Berényi Zsigmond*,
Gr. *Csúky Imre*, Gr. *Draskovits József*, Gr.
Eszterházy János, Iffj. Gr. *Forgács Miklós*,
Gr. *Gyulai István*, Gr. *Gyulai Ferentz*, Gr.
Illésházy István, Gr. *Koháry Ferentz Udvari*
Titoknok, Gr. *Keglevits György*, Gr. *Koháry*
Miklós Vasas Lovas Kapitány, Gr. *Orsits*
János, Gr. *Pálffy Károly Erdödy Huszár*
Reg. béli Kapitány, Gr. *Szapáry Péter*, Gr.
Serényi Amand, Gr. *Lamberg József*, Gr.
Vojkovits, B. *Lusinszky József*, B. *Kemény*
László, B. *Vay Miklós*.

Dekre-

Dekretistákká lettek hatan, úgymint:
 Gr. *Zichy Ferentz*, Gr. *Nádasdy Leopold*,
 Gr. *Eszterházy Miklós*, Gr. *Kollonits László*,
 Gr. *Battyáni József*, B. *Hunyadi József*.

Budáról, Jun. 11-dikén.

Tegnap, meg koronáztaték a' Felséges Királyné is. A' Házi Koronát, a' *Veszprémi* Püspök tette a' fejébe; a' Magyar Koronát pedig a' jobb vállára a' Primás, a' Nádor-Ispánnal együtt. Ezen a' napon, szép *Carossel* tartatott, mellyen az Udvar is megjelent. (Erről, mászor bővebben.) — Estvére, nagy tüzi mesterség volt; 's a' két Város is újra úgy ki volt világosítva, mint 6-dikon. — Júniusnak 11-dikén, nevezetes Gyűlés volt. Elsőben, számot adott Gróf *Szétsényi Ferentz* ő Excell. ja a' maga Követ-ségéről, mellyet viselt az Ország' képében, a' *Nápolyi, Florentziai, Római, Mediolánumi és Turini* Udvaroknál. Sok *Ellyen* kiáltások váltották fel, az ő Excell. ja' Beszédét. — Elvégeztetett az is, hogy Király ő Fsének 50; a' F. Királynénak pedig 25 ezer aranyak adassanak Honoráriumúl. Primás ő Em. ja, arra ajánlotta magát, hogy míg az Ország a' Királyné' honoráriumát bé-szedhetné: kész lessz azt ő Emin. ája az Ország helyett most mindjárt le-tenni kész pénzül. Ezen nemes ajánlást, nagy örvendezéssel vette az Ország. — A' mióta *Pesire* érkeztek a' Ns Testörzök, minden nap hatvan aranyos ebédet szokott ízámokra készíttetni, Oberstlieut. *Eszterházy Miklós* ő Hertzegsége.

Úgy halljuk, hogy ő Felségek, Jun. 20-dika felé fognak *Bétsbe* vissza térni.

Fran-

Frantzia Országi újj Anekdota.

Chabot nevezetű Tagja a' N. Gyűlésnek, panaszt tett Máj. 29-dikén közönségessen a' Gyűlés előtt, *Jaucourt* nevű tiszti Társa ellen: hogy ez őtet páltázással fenyegette. Nollza, nagy kiáltás leve a' Gyűlésben, hogy mindjárt árestomba kell küldeni *Jaucourt* Urat; hanem ez, azt hozta fel maga menttségére, hogy a' mit ő *Chabot* Úrnak mondott, tsak súgva mondotta ő azt, úgy hogy senki se hallotta. Helytelen dolgot tselekezik azért *Chabot* Úr, hogy azt közönségessé teszi, a' mi tsupán kettőjük között esett konfidentziából (barátságos formán.) Ezzel a' menttséggel, megelégedett a' Nemzeti - Gyűlés.

Svéd Országi újj Anekdota.

Midőn ítéletet hozott volna az Udvari Törvényszék *Ankerström*ről, a' ki meg-lötte vala a' *Svéd Királyt III. Gustávot*, azt is meg-határozta a' bé-vett szokás szerént, hogy ne az eddig való nemesi nevezete alatt öletessék meg a' gonosztévő; hanem *Ankerström* helyett, *Jakobson* nevet tsinált néki az Attya' nevérol. (*Jakobson* t. i. annyit tesz, mint *Jákob' Fia*). — Midőn ezen végzés a' Kir. Fő Törvényszék eleibe ment volna, azt ítélték ennek Polgár Tagjai: hogy ámbár Nemes is *Ankerström*, még is a' Familiája' nevével halljon meg. Mert sok jóféle Emberek vagynak mind a' Polgári, mind a' Pór (Paraszt) Rendből *Jákobson* nevezetűek. Ezeknek tehát igen nehezen fogna esni, midőn látnák, hogy a' Király' gyil.

gyilkosa, minekutánna nemességétől megfosztatott, 's a' betsületes Emberek' száma közzül ki-rekesztetett: az ő nevekre bér-máltatott el. Ezen észre-vételt, helyben-hagyták a' Kir. Fő Törvényszék' Nemes Tagjai, 's azért is a' gyilkos, *Ankerströmi* nevezet alatt ölettetett meg, melly már akkor nem volt Nemes név többé. — Az ártatlan Familia, más nevet, és más tzimert nyer az újj Ural-kodótól.

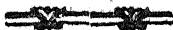
* *

* *

* *

Két érdemes Hazafiaknak tudósításaik *Vátról*, és *Pápáról*, már egy hete, hogy meg-vagnak szedve; de ímé most se mehetének bé Hírmondónkba: hanem a' jövő Postán már ok-vetetlen fognak közöltetni. — Jelentjük ez alkalmatossággal újra is, hogy mi, nagy örömmel bé-iktatunk Munkánkba minden köz hafzonra tzelező tudósításokat; hanem, ha ollykor egy vagy két postával el talál késni azoknak közönségesítések: ezt, ne a' mi nem-akarásunknak; hanem a' különbkülönbféle akadályoztató környülállásoknak méltóztassanak tulajdonítani az érd. Küldők.

(*Fél árkus Tóldalékkal*)

T Ó L D A L É K.

A' Magyar Hírmondónak Június' 15-dik
napján 1792-ben költt árkusához.

G Y A S Z O S Ö R Ö M ,

az az:

A' Felsőges Magyar Országai Királyi Ház'
két Esztendőök alatt váratlanúl meg-esett
változásainak, 1792 dik Esztendő' 6-dik
Hónapjának ugyan tsak 6-dik napján.
Budán valóságos örömrre való derülések.

Kélfiztetett

Pozsonyban, Gubernáth Antal Professor
Úr által. Szent János' Havának 4-dik napján
1792-dik Esztendőben.

Miscentur tristia laetis.

Ovid. 6. Fastor.

Fébus, Magyar Hazájának
Látván öröm tüzeit,
Fel-serkent, és bánattyának
Frissen törli könyveit,
Arany újial mosdik tüstént,
Friss harmatot gyöngyöztet,
Hogy ébrednék én is, ő int,
Ím' így szóllván kedveltet.
Arany-Idő Országunkba
Esztendeje! érkezett,
A' bú, 's bánat halmaiba
Halál nélkül kéretzett,
Vissza-tért Szent Koronának
Tárháza ki-nyittatott,
Tsillaga Valóságának
Nép előtt ragyagtatott.

P p p

E'

E' Drága Kints , fogságiból
 Hazájába igyekezett,
 Hogy vitetnék Városokból,
 Városokba kéretzett,
 Bújdosástól bádgyatt Fejét
 Hol nyúgtatná, keresvén,
 Erőszakos veszedelmét
 Hogy' felejtne, törödvén.
 Királyoknak Szent Királyja!
 Néked hálá adassék!
 Oh Tsudák' Nagy Alkotója!
 Ma ditséret mondassék!
 Mert áltálad meg-találta
 E' Drága Kints Királyját,
 És szív-töréssel meg-várta
 Második LEOPOLDJAT.
 Múzsám illy szavakra ébredtt,
 Legeltetvén szemeit,
 Hogy látna, 's hallana többet,
 Széellyel vetvén füleit,
 De Fébus el-ragadtatván,
 Reám bízta Hárfáit,
 Én ezekre el-bámúlván,
 Így rebegém Lantjait.
 Mi dolog e'? tám csak játszol
 Fébus édes Hazáddal?
 Oh de nagyon tsalatkozol!
 Hátrább mai nap' Hárfáddal!
 Mert a' mint az Egek adták
 E' Fő Kintsét Hazánknek,
 Alig láttuk, el ragadták
 Királyját az Országnak.
 Ez Egek' Fő Ajándékja!
 'S Édes Attya Népének!
 Országunknak bölts Királya!
 'S Tüköre Felségeknek!

Igazságtól apadtt szemeit
 Bé-húnyá, és nyugovék,
 Ország', 's Arvák' panaszait
 Végezvén, el-aluvék.
 Azt tartván Felség' Tárgyának:
Békesség mindeneknek,
 Ha ezt adná az Országnak,
 Tagja lehet az Égnek,
 Azt vélvén, hogy elég légyen,
 Ha *Márs*, 's *Pállás* frigyet vet,
 'S így az Országgal jót tégyen,
 A' mint is sok jókat tett.
 Le-törlette billegjeit
 Nemes, 's Polgár - házoknak,
 Törvénytelen új jeleit
 Illy idegen fajzatnak,
 Tseh Inzserlér nem méri már
 Magyar Nemes' fundussát,
 Mert van Törvény, 's igaz Határ
 Tudja kiki a' jussát.
 Búban pihentt Vármegyéknek
 Ősi hatalmat ada,
 Melly által az új Megyéknek
 Bútsuzások akada,
 Helyre tett Fő-Ispányait.
 Uraltatta ezekkel!
 Hazánk' meg-tsonkúltt Törvénn'y'it
 Orvosolá ezekkel.
 Meg-halgatá jó Atyáknak
 Abban tett panaszokat,
 Hogy Fijaik az Annyoknak,
 Feleljenék szavokat.
 Észre vette, hogy tanulnák
 Magyar Ország' Törvénn'yét
 Oskolákban, és folytatnák
 Polgár, 's hadi esetét.

Almélkodva vólt illy gondja!

Ha ezeket tanulják,

Hogy' lehet hogy — Oh nagy Tsuda!

Annyok' nyelvét nem tudják?

Ha édes vólt Annyok' tejek,

M'ért szégyenlik nyelveket?

Nem vár talán nevelésjek

Idegen Mestereket.

Nem gátolom, szabad lészén,

Más nyelveket tanulni,

(Úgy mond) tudom sokat tészén,

Sokakkal szólni tudni,

De rendelem Tzékelessen,

Hogy a' Magyar Nyelv' fénnye

Vissza térjen, 's különössen

Légyen Magyarok' kénnye. —

Már most hidd - el én Fébusom,

A' ki eztet rendelte,

El - tűnt! nints Leopoldusom!

Az Ég fellyebb emelte,

Arván hagyta Koronáját,

Bátor lévén lelkében,

Másra bízta bölts Kormányát,

Örvend már az Egekben.

Jaj már látom tsalatkozom!

Oda Kintsem, 's Reményem,

Jaj magam is el - távozom,

Mert, él'tem tsak örvényem!

Nints már, ki vólt bölts Orvosod,

Magyar Haza! nints Atyád,

El - tűnt Leopold Királyod,

Arva Felséges Anyád.

E' magát, és Magzattyait

Ím' ajánlja Fiának,

Ez, hallván Annya' szavait,

Ajúlt kezén Annyának.

Ki ne sirjon illy bánatnak
 Esetén, 's illy példának,
 Anya ajánlja Fiának
 Magát, 's Fia Anyjának.
 Van még tehát, ha árva is,
 Hív Magyar édes Anyád,
 Van ennek bõlts Hertzége is,
 Hidd - el lessz e' jó Atyád,
Ferentz Hertzeg õ Felsége!
 Lessz Törvényes Királyod;
Therésia Felesége,
 Lessz Anyád, nem Affzonyod!
 Oh irgalmatlan tsúf halál,
 Midõn Fébus így bíztat,
 Akkoron ím' új tört talál,
 Mellyel új Gyászt okoztat,
 El - ragadá Nagy Királyunk'
 Vólt *Leopold'* Zálogát,
Mária Luist, Király - Házunk'
 Második nemzõ Ágát.
 E' Nagy Felség, Hertzegének
 Kezeiben el - al'vék,
 Magzatit ajánlván Ennek,
 Híve után útafék,
 Jaj hát ismét Nagy *Ferentzünk'*
 Új nyíl sérti szívedet;
 De meg - gyógyította Istenünk
 Egymást érõ sebedet.
 Foganatos Imádságok
 Az árva Kis - dedeknek,
 Erõs a' fohászokadások
 Gyászba borúltt Népidnek!
 Imádkoznak, hidd - el Érted
 Húgaid, és Ötséid;
 Fohászkodnak hajtván térdet
 Nyílt szívû hív Magyarid.

Kik, hogy előbb el-érhessék
 Gyászos örömök' tzeljät,
 És kevéssé felejthessék
 Szíveik' kettős nyilát!
 Azon kérnek Nagy *Ferentzünk*,
 Hogy sietnél *Budára*,
 'S meg-jelennél Bölts Hertzegünk!
 A' Szent Koronázásra.
 Kettős Kerelzt, Arany Alma,
 'S vissza - tért Szent Korona!
 E' Szent Istvánnak jutalma,
 Hogy Fő nélkül ne vólna,
Buda Várába tétetett,
 Tárházában készen áll,
 Nagy *Leopold* Atyád helyett,
 Törvény szerént reád száll.
 Tudják ezt a' Föld, és Szentek,
 'S mosolyogva kedveznek,
 Erzik a' virágos kertek,
 Sok szín alatt nevetnek,
 Az Eg szivárványra derül,
 Hozván Békesség' jelét,
 A' Duna dagad, és örül,
 Felvehé emelvén helyét.
 A' *Titán* is lobogtattya
 Örömében sugárját,
 Szélnek erelzti, 's futtattya
 Rózsa színü szép haját,
Zefirussal legyezteti
 Fáradtt Felségnek szivét,
 'S a' Nézőkkel így gyözteti
 Öröm', 's Nap' erős hevét.
 Noffza tehát hív Magyarok!
 Mert ezek illy kegyessek,
 Papi, Nemes, 's Uri Karok
 Legyenek ma kedvessek,

Ki Koronát, ki az Almát,
 Ki a' dupla Keresztet
 Tartsa Királyok' Jutalmát,
 'S így hangozza *Ferentzet* :
 Ellyen *Ferentz* Uj Királyunk!
Leopold' igaz Képe!
 Ellyen Királynénk, 's *Asszonyunk*!
 Ezt óhajtja hív Népe! —
 Mi pedig a' Magyar Nyelvben
 Allítsunk illy Verseket,
 A' míg tart a' Magyar Vérben,
 Aldja e' Felségeket.

A' *Komáromi* Evan. Sz. Ekklésia, követ-
 kezendő öröm-éneket zengedezett, *Ferentz*
 jó Királyunk' meg-koronáztatásának Innepén:
 Haza! vedd le a' gyász-ruhát! ditsérd a' Magyarok'
 Urát, ki bé-köté sebünket;
 'S meg-kettőzött bánatunkra, enyhülést nyújt sirak-
 munkra, meg-vidítja szívünket!
 Kélszen vélszen ditsősségre, 's fényességre, 's
 nap-fényünket

Fel-deríti reményünket.
 Alig vólt még Magyar-Népnek ez' Isteni remek
 Képnek olyan kettős siralma,
 Mint most, midőn jó Atyánktól, 's utánna kedves
 Anyánktól foszta halál' hatalma.
 Bánat szállott minden rendre, szíveinkre, hogy
 illy' korán

Maradott Hazánk nagy árván.
 Második Nagy Leopoldunkat, e' ditső Napunk' 's
 Hóldunkat alig hogy esmérhettük,
 Tsak derülttében vólt fényünk, már is el-tűnt szép
 reményünk, delét nem is érhattük,
 Atyánk 's Dajkánk el-tűnt el-hólt, mert szívünk
 vólt Leopold' kintse.

Bánatunk' már ki enyhítettse?
 Van, 's lessz a' ki meg-enyhíti, fényes napunk' fel-
 deríti; mert nem felejtí Népét

A' Magyarok' jó Istene, ha szívünk bízik ő benne,
fenn-tartja köztünk Képét.

Szépen, épen Királyságra, Méltóságra el-készített
Olyat, kit szívé szeretett!

Ferentz az, a' kit ő kedvelt, 's Királyi Székünkre
emelt, hogy Ifjú Atyánk legyen,

És a' sok keserűsége, segéllyen olly ditsősségre,
melly minket elől-vigyen.

Bátyát, Attyát im' fel-váltja, 's nyilván látja,
hogy a' Magyar

Jó Királya'hoz nem agyar.

A' ditső Magyar Korona, királyi bot 's arany alma
v'an már fején, 's kezében,

Magyar Királyok' palástja körül veszi mint egy bástya,
's ül Királyunk' székjében.

Atyánk, Dajkánk kíván lenni, 's velünk tenni
annyi jókat,

Adhat mennyi hitese szókat.

Oh Uram! add Ferentzünknek, e' kedves Fejedel-
münknek Szent Leiked' böltsességét!

Add néki Móses' hűségét, Tzirusnak túrhetőségét,
és Dávid' fzelídségét!

Segélld, vezórd úgy folytatni, igazgatni or-
szágát,

Hogy senki ne lássa mássát.

Ifjúságát gyámolítsad, 's melléje magad állítsad
a' Jó - Tanácsosokat,

Hajtsad kegyes szívét hozzánk, hogy mint igaz és
hív Atyánk szeresse Magyarokat.

Engedd, tőled áldás szálljon, és fenn-állyon
Király-Házán,

Népein, 's minden munkáján!

Hazánkat szárnyad fedezze, ellenségink' mellze üzze
karod, 's addj békességet!

Hogy Királyunk, 's Magyar Népünk mindenkor ál-
dottid legyünk, 's lássunk elől-menetelt!

Végre --- égre segélly minket Te népedet, 's
Királyunkat.

Add nyernünk boldogságunkat!

